

ΑΠΟΦΑΣΗ ΡΑΕ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 847/2017

Διασυνοριακός Επιμερισμός κόστους του Έργου Κοινού Ενδιαφέροντος «EUROASIA Interconnector» (Ευρασιατικός διασυνδετήριος αγωγός) μεταξύ της Ελλάδας και της Κύπρου

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας

Κατά την τακτική συνεδρίασή της, στην έδρα της, στις 9.10.2017, η οποία συνεχίστηκε στις 10.10.2017 και

Λαμβάνοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του ν. 4001/2011 «Για τη λειτουργία των Ενεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου για Έρευνα, Παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς Υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις» (ΦΕΚ Α' 179), όπως ισχύει, και ιδίως τα άρθρα 21, 22 και 25 αυτού.
2. Τις διατάξεις της Οδηγίας 2009/72/EK «Σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και την κατάργηση της Οδηγίας 2003/55/EK» (L 211/2009).
3. Τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 347/2013 «Σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1364/2006/EK και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 713/2009, (ΕΚ) αριθ. 714/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009» και ιδίως το άρθρο 12 αυτού.
4. Τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2016/89 της 18^{ης} Νοεμβρίου 2015 «Για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τον ενωσιακό κατάλογο έργων κοινού ενδιαφέροντος» με τον οποίο επικαιροποιήθηκε ο κατάλογος των Έργων Κοινού Ενδιαφέροντος (ΕΚΕ).
5. Την υπ' αριθμ. 5/2015 Σύσταση του Οργανισμού Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER-εφεξής Οργανισμός) «On good practices for the treatment of the investment requests including cross border cost allocation (CBCA) requests for electricity and gas projects of common interest (PCI)».
6. Την από 5.02.2015 εγκεκριμένη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Μεθοδολογία Ανάλυσης Κόστους Οφέλους για την Ανάπτυξη του Συστήματος του Ευρωπαϊκού Δικτύου Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Ηλεκτρισμού (ENTSO-E).

{<https://www.entsoe.eu/Documents/SDC%20documents/TYNNDP/ENTSO-E%20cost%20benefit%20analysis%20approved%20by%20the%20European%20Commission%20on%204%20February%202015.pdf>}

7. Το αίτημα επένδυσης (Investment Request) που υποβλήθηκε στη ΡΑΕ από το φορέα υλοποίησης του έργου με την επωνυμία «EuroAsia Interconnector Ltd» αρχικά στις 23 Ιανουαρίου 2017 (ΡΑΕ Ι-216593/23.1.2017) και το οποίο κρίθηκε μη πλήρες και ακολούθως επανυποβλήθηκε στις 5 Σεπτεμβρίου 2017 (ΡΑΕ Ι-225712/7.9.2017).
8. Το υπ' αριθμ. πρωτ. ΡΑΕ Ο-68988/15.9.2017 έγγραφο της ΡΑΕ με το οποίο κοινοποιήθηκε στον Οργανισμό το αίτημα επένδυσης του φορέα υλοποίησης του έργου.
9. Τις διαβουλεύσεις της ΡΑΕ με τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας της Κύπρου (ΡΑΕΚ) και τη συμφωνία που επετεύχθη μεταξύ των δυο ρυθμιστικών αρχών σχετικά με το διασυνοριακό επιμερισμό του επενδυτικού κόστους.
10. Το από 6.10.2017 Μνημόνιο Συνεργασίας (ΡΑΕ Ι-227182/9.10.2017) μεταξύ της ΑΔΜΗΕ ΑΕ και του φορέα του έργου EuroAsia Interconnector Ltd για την από κοινού μελέτη και κατασκευή του έργου.

Σκέφτηκε ως εξής:

Επειδή, η ΡΑΕ σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 22 του Νόμου 4001/2011 παρακολουθεί και εποπτεύει τη λειτουργία της αγοράς ενέργειας, ... αποφασίζει ..... τη λήψη αναγκαίων μέτρων, συμπεριλαμβανομένης της έκδοσης κανονιστικών και ατομικών πράξεων, ιδίως για την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού και των ρυθμιστικών υποχρεώσεων που τίθενται με τον παρόντα νόμο, την Προστασία των Καταναλωτών, την εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, την προστασία του περιβάλλοντος, την ασφάλεια εφοδιασμού και την ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς ενέργειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης...».

Συναφώς, σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 5 του άρθρου 25 του Νόμου 4001/2011, η ΡΑΕ συμβάλλει με κάθε τρόπο στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς ενέργειας και στην προαγωγή του υγιούς ανταγωνισμού σε αυτή, συνεργαζόμενη με τις ρυθμιστικές αρχές των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλες ρυθμιστικές αρχές, ιδίως στην περιοχή της Ενεργειακής Κοινότητας, της Μαύρης Θάλασσας και της Μεσογείου, καθώς και με τον Οργανισμό Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα όργανα της Ενεργειακής Κοινότητας και διεθνείς οργανισμούς, και ιδίως:.. [...] 5. Η ΡΑΕ διαβουλεύεται και συνεργάζεται για διασυνοριακά θέματα με τις ρυθμιστικές αρχές ενέργειας άλλων κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ενεργειακής Κοινότητας, καθώς και τρίτων χωρών με τα συστήματα των οποίων διασυνδέονται τα Συστήματα Μεταφοράς της Ελλάδος, με τον Οργανισμό Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και ιδίως για: (α) Την προώθηση της δημιουργίας λειτουργικών διευθετήσεων, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα για βέλτιστη διαχείριση του συστήματος, να προωθείται η ανάπτυξη κοινών χρηματιστηρίων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου και η διασυνοριακή κατανομή δυναμικότητας, καθώς και να παρέχεται η δυνατότητα επαρκούς επιπέδου δυναμικού διασύνδεσης, μέσω και νέων Διασυνδέσεων, σε περιφερειακό επίπεδο και μεταξύ περιφερειών, ώστε να καθίσταται εφικτή η ανάπτυξη υγιούς ανταγωνισμού και η βελτίωση της ασφάλειας του

εφοδιασμού, χωρίς διακρίσεις μεταξύ προμηθευτών σε διάφορα κράτη - μέλη. (β) Την ανάπτυξη κοινών κανόνων σχετικά με την κατανομή δυναμικότητας και διαχείρισης της συμφόρησης στις διασυνδέσεις».

Επειδή, με τον Κανονισμό 347/2013 δεσμευτικής ισχύος και αμέσου εφαρμογής στην εσωτερική έννομη τάξη, καθορίζονται οι κανόνες για την έγκαιρη ανάπτυξη και διαλειτουργικότητα των διευρωπαϊκών ενεργειακών δικτύων με στόχο την επίτευξη των στόχων της ενεργειακής πολιτικής της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) που αφορούν τη διασφάλιση της λειτουργίας της εσωτερικής ενεργειακής αγοράς και την ασφάλεια του εφοδιασμού στην Ένωση, και την περαιτέρω διασύνδεση των ενεργειακών δικτύων. Η ανάπτυξη των διασυνοριακών διασυνδέσεων επιβάλλεται από την Ένωση ώστε να εξασφαλισθεί η προσφορά όλων των πηγών ενέργειας στη χαμηλότερη δυνατή τιμή τόσο για τους καταναλωτές όσο και για τη βιομηχανία στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Προς διασφάλιση των ανωτέρω σκοπών, εντοπίστηκαν από την Επιτροπή κατόπιν διαβουλεύσεων μεταξύ των Κρατών Μελών, 12 έργα προτεραιότητας για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, η υλοποίηση των οποίων έως το 2020 είναι απαραίτητη για την επίτευξη των στόχων της πολιτικής της Ένωσης για την ενέργεια και το κλίμα. Οι προτεραιότητες αυτές αφορούν διάφορες γεωγραφικές περιοχές ή θεματικά πεδία στον τομέα της μεταφοράς και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, και φυσικού αερίου. Τα έργα αυτά ονομάζονται «**έργα κοινού ενδιαφέροντος**» (**ΕΚΕ**) επειδή συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της ενεργειακής πολιτικής.

Με τον ως άνω Κανονισμό όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό 2016/89 της Επιτροπής της 18^{ης} Νοεμβρίου, καθορίστηκαν περαιτέρω οι διάδρομοι και ζώνες προτεραιότητας και οι κατηγορίες ενεργειακών υποδομών, οι κανόνες και οι δείκτες σχετικά με τα κριτήρια επιλογής οι βασικές μεθοδολογικές αρχές για την εναρμονισμένη ανάλυση κόστους οφέλους, καθώς και καταρτίστηκε ο **κατάλογος έργων κοινού ενδιαφέροντος (ΕΚΕ)**.

Επειδή, με τον Κανονισμό 347/2013, όπως ισχύει, καθιερώνεται καθεστώς προτεραιότητας για τα έργα κοινού ενδιαφέροντος. Ειδικότερα στα έργα κοινού ενδιαφέροντος θα πρέπει να δίδεται η προτεραιότητα σε εθνικό επίπεδο, για να διασφαλιστεί η ταχεία διοικητική μεταχείρισή τους. Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να θεωρούν ότι τα έργα κοινού ενδιαφέροντος συμβάλλουν στο δημόσιο συμφέρον. Τα Έργα Κοινού Ενδιαφέροντος κατά τις επιταγές του Κανονισμού θα πρέπει να υλοποιούνται το συντομότερο δυνατόν και οι φάκελοι θα τυγχάνουν της ταχύτερης νομικά εφικτής μεταχείρισης. Παράλληλα, οι διαδικασίες αδειοδότησης δεν θα πρέπει να συνεπάγονται διοικητική επιβάρυνση δυσανάλογη ως προς το μέγεθος ή την πολυπλοκότητα ενός έργου ούτε να δημιουργούν εμπόδια στην ανάπτυξη των διευρωπαϊκών δικτύων και την πρόσβαση στην αγορά.

Επειδή, κατά τις διατάξεις του ίδιου ως άνω άρθρου, για τα έργα με διασυνοριακό αντίκτυπο, που έχουν περιληφθεί στον ενωσιακό κατάλογο ως έργα κοινού ενδιαφέροντος, υποβάλλεται

από τον φορέα υλοποίησης προς τις εμπλεκόμενες εθνικές ρυθμιστικές αρχές, και μετά από σχετική διαβούλευση με τους αρμόδιους εθνικούς Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς (ΔΣΜ), αίτημα επένδυσης, εφόσον το έργο έχει φτάσει σε επαρκή βαθμό ωριμότητας. Το αίτημα περιλαμβάνει και αίτημα για διασυννοριακό επιμερισμό κόστους, ειδική ανάλυση κόστους οφέλους και επιχειρηματικό σχέδιο βιωσιμότητας.

Επειδή, η υλοποίηση, κατασκευή και λειτουργία των έργων κοινού ενδιαφέροντος, με διασυννοριακό αντίκτυπο, δύναται να επιφέρει κόστος για τα διασυνδεδεμένα κράτη μέλη το οποίο, σύμφωνα με τον ως άνω Κανονισμό, θα πρέπει κατά κανόνα να καλύπτεται από τους χρήστες του έργου. Η αρμοδιότητα για τον επιμερισμό του Κόστους σύμφωνα με **το άρθρο 12 του Κανονισμού** αποδίδεται στις αρμόδιες ρυθμιστικές αρχές οι οποίες, εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία παραλαβής του πλήρους φακέλου της επένδυσης, οφείλουν να προβούν «σε αποφάσεις σχετικά με «τον επιμερισμό του επενδυτικού κόστους που θα βαρύνει κάθε φορέα εκμετάλλευσης συστήματος για το έργο, καθώς επίσης και για τη συμπερίληψή του στα τιμολόγια». Κατά την απόφαση αυτή, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του Κανονισμού, λαμβάνεται υπόψη το οικονομικό, κοινωνικό και περιβαλλοντικό κόστος, αλλά και τα αντίστοιχα οφέλη που αποκομίζει κάθε κράτος μέλος από την υλοποίηση του έργου. Ειδικότερα αναφέρεται στη σχετική απόφαση επιμερισμού η αξιολόγηση του επιχειρηματικού σχεδίου, οι επιπτώσεις στα τιμολόγια των δικτύων, οι θετικές επιδράσεις του έργου σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, αλλά και τα αποτελέσματα της διαβούλευσης με τους εμπλεκόμενους φορείς.

Επειδή, ο ως άνω Κανονισμός διέλαβε στο Παράρτημα VII, όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό 2016/89 της Επιτροπής της 18^{ης} Νοεμβρίου, Ενωσιακό κατάλογο έργων κοινού ενδιαφέροντος («**ενωσιακός κατάλογος**»). Ειδικότερα στη παράγραφο 3.10 του Παραρτήματος, περιέλαβε τη Δέσμη Ισραήλ-Κύπρου-Ελλάδας μεταξύ της Πόλης Hadera και της Περιφέρειας Αττικής {έργο γνωστό ως **EuroAsia Interconnector (ευρασιατικός διασυνδεδετικός αγωγός)**}, ως έργο κοινού ενδιαφέροντος κατά την έννοια που αποδίδεται ανωτέρω και σύμφωνα με το περιεχόμενο του Κανονισμού. Το έργο αυτό περιλαμβάνει τα ακόλουθα ΕΚΕ:

«3.10.1. Διασύνδεση της πόλης Hadera (IL) με την Κοφινού (CY)

3.10.2. Διασύνδεση της Κοφινού (CY) με την Κορακιά στην Κρήτη (EL)

3.10.3. Γραμμή μεταφοράς μεταξύ Κορακιάς στην Κρήτη και περιφέρειας Αττικής (EL)».

Ακολούθως, σύμφωνα με τις ως άνω διατάξεις του Κανονισμού, και μετά από σχετική διαβούλευση με τους αρμόδιους Διαχειριστές Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΣΜ) και όπως απαιτείται κατά τον Κανονισμό, ο φορέας υλοποίησης υπέβαλε με το υπ' αριθμ. ΡΑΕ I-225712/7.9.2017 σχετικό έγγραφο προς τις Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές της Ελλάδας και της Κυπριακής Δημοκρατίας, επικαιροποιημένο αίτημα επένδυσης του ως άνω

έργου και ειδικότερα αίτημα για τις διασυνδέσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 3.10.2 και 3.10.3 και αφορούν τα βήματα 2 και 3 του Σταδίου 1 του ΕΚΕ «EuroAsia Interconnector».

Ειδικότερα, με το υπ' αριθμ. πρωτ. ΠΑΕ I-208751/28.7.2016 εισερχόμενο υποβλήθηκε φάκελος από το Φορέα υλοποίησης με προκαταρκτικές μελέτες για το σύνολο του έργου (2000 MW) ο οποίος κρίθηκε μη πλήρης, δεδομένο που κοινοποιήθηκε στον ACER με την υπ' αριθμ. πρωτ. Ο-66449/27.01.2017 επιστολή. Στη συνέχεια, υποβλήθηκε επενδυτική πρόταση από τον Φορέα υλοποίησης (ΠΑΕ I-216593/23.1.2017) μόνο για το πρώτο στάδιο του έργου (1000 MW) η οποία κρίθηκε μη πλήρης από την Αρχή, δεδομένο που κοινοποιήθηκε στον ACER με την υπ' αριθμ. πρωτ. Ο-67148/6.4.2017. Περαιτέρω, με την υπ' αριθμ. πρωτ. ΠΑΕ I-224349/24.7.2017 επιστολή του Υπουργείου Οικονομίας Ανάπτυξης και Τουρισμού επιβεβαιώθηκε η ωριμότητα του έργου και τέθηκαν αυστηρά χρονοδιαγράμματα για τη λήψη των απαραίτητων αδειών για την υλοποίηση του έργου. Ακολούθως, υποβλήθηκε συμπληρωματική επενδυτική πρόταση (ΠΑΕ I-225712/7.9.2017) για τα τμήματα 3.10.2 και 3.10.3 του πρώτου Σταδίου του έργου η οποία και κρίθηκε πλήρης. Τέλος, με την υπ' αριθμ. πρωτ. ΠΑΕ I-227182/9.10.2017 επιστολή κοινοποιήθηκε στην Αρχή το Μνημόνιο Συνεργασίας (MoU) μεταξύ της ΑΔΜΗΕ Α.Ε. και της EuroAsia Interconnector Ltd για την από κοινού ανάπτυξη και υλοποίηση του τμήματος του έργου 3.10.3.

Επειδή, η ΠΑΕ στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που αποδίδονται από τον Κανονισμό αλλά και στο πλαίσιο των γενικότερων αρμοδιοτήτων της κατά τις διατάξεις των άρθρων 21, 22 και 25 του Νόμου 4001/2011, προέβη σε αξιολόγηση του υποβληθέντος επενδυτικού σχεδίου, προκειμένου για την έκδοση απόφασης επιμερισμού του κόστους από κοινού με την Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας της Κύπρου. Κατά την αξιολόγηση του επενδυτικού αιτήματος από τις Ρυθμιστικές Αρχές, στην οποία αποδόθηκε μέγιστη προτεραιότητα σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του Κανονισμού, διαπιστώθηκε ότι το έργο αποφέρει σημαντικά οφέλη στα κράτη μέλη. Ειδικότερα, ως προς τα γενικά οφέλη του έργου, αυτά αποτιμήθηκαν στα ακόλουθα όπως αναφέρονται και στο συνημμένο συμφωνητικό (agreement), ήτοι την ασφάλεια εφοδιασμού, την παύση της ενεργειακής απομόνωσης των νησιών Κρήτης και Κύπρου, την ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, την προώθηση της βιωσιμότητας και της αειφορίας, την περαιτέρω ενίσχυση της διεύθυνσης των ΑΠΕ και εν γένει την οικονομική ανάπτυξη των εμπλεκόμενων κρατών μελών.

Επειδή, ειδικότερα ως προς το τμήμα του έργου υπ' αριθμ. 3.10.3 Internal line between Korakia, Crete and Attica region (EL) κρίθηκε ότι προκύπτουν λόγω της υλοποίησης του τμήματος αυτού του έργου, μέγιστα οφέλη για την Ελληνική Επικράτεια που ανάγονται τόσο στο μείζον ζήτημα ασφάλειας εφοδιασμού της νήσου Κρήτης, όσο και στην εξυπηρέτηση των συμφερόντων των καταναλωτών της Ελληνικής Επικράτειας, λόγω της σημαντικής μείωσης του κόστους παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία μέσω των Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (ΥΚΩ) μετακυλιέται σε αυτούς. Ειδικότερα, η διασύνδεση της Κρήτης με την

ηπειρωτική Χώρα εισφέρει στην ελάφρυνση των καταναλωτών από σημαντική οικονομική επιβάρυνση, λόγω του αυξημένου/πρόσθετου κόστους παραγωγής στην Κρήτη, στη διασφάλιση του απρόσκοπτου εφοδιασμού της νήσου με ηλεκτρική ενέργεια, στην προστασία του οικοσυστήματος της νήσου λόγω της παύσης των πετρελαϊκών σταθμών, καθώς και στη βελτίωση της παρεχόμενης ποιότητας ηλεκτρικής ενέργειας στους καταναλωτές. Περαιτέρω, το κόστος της διασύνδεσης αυτής, αποδεικνύεται ότι δε θα επιβαρύνει σε βάθος χρόνου τους καταναλωτές, καθώς η αποπληρωμή των επενδύσεων που απαιτούνται για την κατασκευή των έργων θα αντισταθμίζεται από τη μείωση των δαπανών που ήδη επωμίζονται οι καταναλωτές για τις ΥΚΩ της Κρήτης (περί τα 200-250 εκ. € ετησίως με την παρούσα σύνθεση και λειτουργία των μονάδων ηλεκτροπαραγωγής).

Επειδή, η ασφάλεια εφοδιασμού των νησιών και ειδικότερα της Κρήτης έχει αναχθεί κατά την τελευταία δεκαετία σε μείζον ζήτημα και αποτελεί εθνική προτεραιότητα, λόγω και των πρόσφατων ενωσιακών περιβαλλοντικών περιορισμών στη λειτουργία μονάδων ηλεκτροπαραγωγής (όπως οι πετρελαϊκές μονάδες των νησιών) που επιβάλλουν αλλαγή του μίγματος ηλεκτροπαραγωγής ή διασύνδεση των νησιών και δη της Κρήτης, καθώς επίσης και στόχο ζωτικής σημασίας για τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Για το λόγο αυτό, και προκειμένου να καλυφθούν οι ενεργειακές ανάγκες του νησιού το συντομότερο δυνατό, το έργο της διασύνδεσης της Κρήτης με την Αττική, έχει εγκριθεί και περιλαμβάνεται μεταξύ των έργων της πρώτης τριετίας και στο Δεκαετές πρόγραμμα Ανάπτυξης (Δ.Π.Α.) του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας περιόδου 2017-2026, με σκοπό να υλοποιηθεί από τον Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (εταιρεία ΑΔΜΗΕ Α.Ε.). Η μία εκ των δύο προβλεπόμενων διασυνδέσεων της Κρήτης με το Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, είναι παρόμοια με το τμήμα 3.10.3 Internal line between Korakia, Crete and Attica region (EL) της πρώτης φάσης του εξεταζόμενου έργου EuroAsia Interconnector. Δοθέντων των ανωτέρω, η ηλεκτρική διασύνδεση της Κρήτης με την Αττική κρίθηκε σκόπιμο να μην αποτελεί αντικείμενο δύο διακριτών έργων που θα επιβαρύνουν με πρόσθετο κόστος τον Έλληνα καταναλωτή. Για το λόγο αυτό, κατόπιν σχετικών διαβουλεύσεων αλλά και σχετικής ακρόασης των δύο μερών (ΑΔΜΗΕ Α.Ε. και EUROASIA INTERCONNECTOR Ltd) από την Ολομέλεια της ΠΑΕ όπου ετέθη από την Αρχή η ανάγκη σύμπλευσής τους με γνώμονα τη βέλτιστη από στρατηγικής άποψης υλοποίηση του έργου της διασύνδεσης της Κρήτης με την ταυτόχρονα ελάχιστη επιβάρυνση του τελικού καταναλωτή, επετεύχθη το από 6.10.2017 Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ του επενδυτή του έργου «EuroAsia Interconnector Ltd» και της ΑΔΜΗΕ ΑΕ προκειμένου για την από κοινού μελέτη και κατασκευή του έργου της διασύνδεσης Αττική – Κρήτη (τμήμα του έργου υπ' αριθμ. 3.10.3). Η υλοποίηση των προβλεπόμενων στο εν λόγω μνημόνιο συνεργασίας θα εξετάζεται και θα εγκρίνεται από τη ΠΑΕ, εφόσον διασφαλίζεται η ικανοποίηση των προβλέψεων του

εθνικού και του ενωσιακού θεσμικού πλαισίου, όπως εκάστοτε ισχύει. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται κατά μέγιστο βαθμό, το δημόσιο όφελος όπως ανωτέρω αναφέρεται.

Επειδή περαιτέρω, ως προς το τμήμα του έργου 3.10.2. « Διασύνδεση της Κοφινού (CY) με την Κορακιά στην Κρήτη (EL)», τα οφέλη που κομίζονται στην Ελληνική Επικράτεια είναι σημαντικά και ανάγονται αφενός την εξυπηρέτηση σημαντικών γεωπολιτικών συμφερόντων των δύο Κρατών Μελών λόγω της διασύνδεσής τους, αλλά και σε επιμέρους οφέλη για την Ελληνική Επικράτεια. Με την υλοποίηση του τμήματος αυτού του έργου επιτυγχάνεται ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού της Κρήτης. Περαιτέρω, με την ηλεκτρική διασύνδεση της Κρήτης με την Κύπρο θα αποφευχθεί ένα συγκρίσιμο κόστος διατήρησης μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (πιθανότατα από φυσικό αέριο λόγω των πρόσφατα επιβαλλόμενων περιβαλλοντικών περιορισμών) σε ψυχρή εφεδρεία που θα χρειαζόταν να υπάρχει για την περίπτωση της διακοπής παροχής ισχύος από την ηπειρωτική χώρα μέσω εναλλακτικής τροφοδότησης. Κατά τούτο, ωφελείται ο Έλληνας καταναλωτής με περαιτέρω μείωση του κόστους ΥΚΩ.

Επειδή η ΡΑΕ, κατά την στάθμιση μεταξύ των ωφελειών που η υλοποίηση του έργου αποφέρει και της οικονομικής επιβάρυνσης των καταναλωτών οι οποίοι και θα επωμιστούν τις δαπάνες υλοποίησής του, αποφάσισε με γνώμονα το εθνικό συμφέρον, να ορίσει ανώτατο όριο αποδεκτού κόστους τόσο για το έργο 3.10.3 (Κρήτη-Αττική), όσο και για το 3.10.2 (Κύπρος-Κρήτη). Συγκεκριμένα, καθόρισε ως ανώτατο αποδεκτό κόστος τα 700 εκ. € $\pm 10\%$ για το έργο 3.10.3 και τα 1.500 εκ. € $\pm 5\%$ για το 3.10.2 και υπό την προϋπόθεση ότι το τελευταίο θα χρηματοδοτηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση σε ποσοστό 50%. Περαιτέρω προσδιορίστηκε ενδεικτικό ποσοστό απόδοσης των επενδεδυμένων κεφαλαίων (WACC), λαμβάνοντας υπόψη την κεφαλαιακή διάρθρωση που προτάθηκε από τον φορέα για τη χρηματοδότηση του έργου, το οποίο θα οριστικοποιηθεί σε επόμενο στάδιο, βάσει της τελικής πρότασης επένδυσης και των χρηματοοικονομικών συνθηκών που θα έχουν διαμορφωθεί τη δεδομένη στιγμή.

Επειδή, σύμφωνα με τα ανωτέρω, οι Ρυθμιστικές Αρχές Ενέργειας της Ελλάδας και της Κύπρου κατόπιν σχετικής συνεργασίας έκριναν από κοινού ότι τα Έργα Κοινού Ενδιαφέροντος με αριθμό 3.10.2 «*Interconnection between Kofinou (CY) and Korakia, Crete (EL)*» και 3.10.3 «*Internal line between Korakia, Crete and Attica region (EL)*», έχουν φτάσει σε επαρκή βαθμό ωριμότητας για τον σκοπό λήψης απόφασης και η πρόταση για διασυνοριακό επιμερισμό του κόστους που συνυποβλήθηκε με το αίτημα επένδυσης (σχετικό υπ' αριθμ. ΡΑΕ I-225712/7.9.2017 έγγραφο) είναι καταρχήν αποδεκτή, υπό τους όρους και προϋποθέσεις που τίθενται με την παρούσα απόφαση.

Συγκεκριμένα σύμφωνα με τον επιμερισμό αυτόν:

(α) για το έργο υπ' αριθμό 3.10.3 «*Internal line between Korakia, Crete and Attica region (EL)*», η Ελληνική Δημοκρατία είναι η μόνη εκ των δύο εμπλεκόμενων κρατών μελών η οποία θα επωμιστεί επενδυτικά και λειτουργικά κόστη που σχετίζονται με την υλοποίηση του έργου, ενώ η Κυπριακή Δημοκρατία δεν θα επωμιστεί κόστος. Προϋπόθεση για τη συμφωνία επιμερισμού του κόστους

αποτελεί η αίτηση του επενδυτή για συγχρηματοδότηση αυτού του Τμήματος του έργου από την Ένωση.

(β) για το έργο υπ' αριθμό 3.10.2 «Interconnection between Kofinou (CY) and Korakia, Crete (EL)» η Κυπριακή Δημοκρατία θα επωμιστεί το 63% του κόστους υλοποίησης του έργου και η Ελληνική Δημοκρατία το 37%, υπό την προϋπόθεση ότι το έργο θα επιχορηγηθεί κατά 50% από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επειδή η υλοποίηση των ανωτέρω έργων στοχεύει στην εξυπηρέτηση δημόσιου σκοπού, όπως προαναφέρθηκε, για το λόγο αυτό η διακύβευση από τη μη υλοποίηση αυτών είναι σημαντική και δύναται να έχει αντίκτυπο στην εθνική οικονομία και στους καταναλωτές. Ως εκ τούτου, κρίθηκε σκόπιμο να επιβληθούν όροι και προϋποθέσεις στους οποίους θα υπάγεται η υλοποίηση του έργου EuroAsia Interconnector και οι οποίοι θα αποσκοπούν στην ταχύτερη δυνατή υλοποίησή του με τον οικονομικότερο δυνατό τρόπο. Τέτοιοι όροι επιβάλλονται από το εθνικό νομοθετικό πλαίσιο και αφορούν την παροχή αποζημίωσης εκ μέρους του επενδυτή σε περίπτωση αδικαιολόγητης καθυστέρησης ή μη υλοποίησης του έργου. Περαιτέρω, με την παρούσα συμφωνία και ιδίως την Παράγραφο 3 αυτής τίθενται και άλλοι τεχνικοί και οικονομικοί όροι προς διασφάλιση των ανωτέρω σκοπών δημοσίου συμφέροντος.

Επειδή η παρούσα απόφαση δεν προκαλεί δαπάνη στον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Για τους παραπάνω λόγους

Αποφασίζει

- 1) Την έγκριση του επισυναπτόμενου κειμένου με τίτλο «Cross-Border Cost Allocation Agreement between the Hellenic Regulatory Authority for Energy (RAE) and the Cyprus Energy Regulatory Authority (CERA)», που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της παρούσας.
- 2) Την κοινοποίηση της παρούσας στον Οργανισμό, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 5 του Άρθρου 12 του Κανονισμού 347/2013.
- 3) Την κοινοποίηση της παρούσας στον φορέα υλοποίησης του Έργου.
- 4) Τη δημοσίευση της παρούσας στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης και στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ.

Αθήνα, 10 Οκτωβρίου 2017

Ο Πρόεδρος της ΡΑΕ

Δρ. Νικόλαος Γ. Μπουλαξής